

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія культури. Нові медіа в контексті сучасної культури»**

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 033 «Філософія»
освітня програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра журналістики та філософських студій

Схвалено на засіданні кафедри
журналістики та філософських студій
25 серпня 2025 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньої програми

 Вадим СЛЮСАР

Розробник: к.філос.н., доцент кафедри журналістики та філософських студій
ВІТЮК Ірина

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	<i>Випуск 2</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 17 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософська думка в Україні» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітньо-професійна програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 31 серпня 2023 р., протокол № 11.

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія культури. Нові медіа в контексті сучасної культури» (із змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» освітня програма «Масові комунікації, коучинг та консалтинг» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 4	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 033 «Філософія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		5
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних 4 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		32 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		56 год.
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного філософського розуміння сутності культури як антропологічного та соціального феномену, а також критичне осмислення трансформацій культурного простору під впливом нових медіа. Дисципліна спрямована на аналіз того, як цифрові технології, мережеві комунікації та інтерактивні платформи змінюють способи самоідентифікації людини, механізми культурної трансляції та структуру сучасної цивілізації.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- теоретичне опанування фундаментальних концепцій філософії культури від класики до постмодерну;
- дослідження природи нових медіа як специфічного середовища існування сучасної культури (digital culture).
- аналіз трансформацій суб'єкт-об'єктних відносин у віртуальному просторі та нових форм соціальності (мережеві спільноти);
- критичне осмислення феноменів масової та елітарної культури в епоху алгоритмів, соціальних мереж та штучного інтелекту;
- розвиток навичок медіафілософського аналізу контенту, інтерфейсів та комунікаційних стратегій цифрового суспільства.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 033 «Філософія» та освітньою програмою «Масові комунікації, коучинг та консалтинг»:

ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК 1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.

СК 2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.

СК 5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.

СК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

СК 17. Здатність визначати основні напрями формування культури особистості в умовах сучасної медіареальності під впливом глобалізаційних процесів.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 033 «Філософія»:

ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.

ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.

ПР4. Аналізувати та коментувати літературу з соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

ПР6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.

ПР20. Доносити до аудиторії якісний перевірений медіаконтент, вільний від маніпуляцій.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 5

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та класичні парадигми філософії культури

Тема 1. Предмет, методи та завдання філософії культури

(ЗК 1, СК 1, СК 2, ПР1, ПР2)

1. Специфіка філософського осягнення культури на відміну від культурології та соціології.
2. Етимологія поняття «культура»: від обробітку землі до «обробітку» душі.
3. Основні антиномії філософії культури: культура і природа, культура і цивілізація.

Тема 2. Генеза ідеї культури в історії думки

(ЗК 1, СК 1, СК 10; ПР1, ПР4)

1. Антична «пайдея» як ідеал гармонійної особистості.
2. Сакралізація культури в Середньовіччі та антропоцентризм Відродження.
3. Просвітницька концепція культури як торжества розуму та виховання людського роду.

Тема 3. Морфологія та типологія культури

(ЗК 1, ЗК 11; СК 1, СК 10, СК 17; ПР1, ПР4)

1. Структурні елементи культури: цінності, норми, мови, знання.
2. Матеріальна та духовна культура: діалектика взаємозв'язку.
3. Поняття культурного коду та механізми культурної спадковості.

Тема 4. Класичні концепції культурно-історичної динаміки

(ЗК 1, ЗК 14; СК 1, СК 10; ПР1, ПР2 ПР4)

1. Теорія «закату Європи» О. Шпенглера: культура як організм.
2. А. Тойнбі про генезис та розпад цивілізацій (схема «Виклик – Відповідь»).
3. Соціокультурна динаміка П. Сорокіна: чуттєвий, ідеаціональний та ідеалістичний типи культур.

Тема 5. Символічна та ігрова природа культури

(ЗК 1; СК 1, СК 10; ПР1, ПР16)

1. Культура як «символічний всесвіт» у концепції Е. Кассіра.
2. Гра як першооснова культурної творчості за Й. Гейзингою.
3. Міф, мова та мистецтво як фундаментальні форми культурного досвіду.

Тема 6. Криза класичної культури та виникнення «масового суспільства»

(ЗК1, СК 5, СК 10; ПР4, ПР6)

1. Повстання мас та дегуманізація мистецтва у рефлексії Х. Ортеги-і-Гассета.
2. Доля твору мистецтва в епоху його технічної відтворюваності (В. Беньямін).
3. Культуріндустрія як засіб маніпуляції свідомістю (Т. Адорно, М. Горкгаймер).

Змістовий модуль 2. Медіакультура та цифрова трансформація сучасної культури

Тема 7. Становлення медіакультури як галузі філософського знання

(ЗК 1, СК 2, СК 5, СК 17, ПР2, ПР6, ПР20)

1. Г. М. Маклюен про медіа як «зовнішні розширення людини».
2. Зміна культурних епох за Маклюеном: від «галактики Гутенберга» до «глобального села».
3. Комунікація як фундаментальна категорія сучасної філософії культури.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 6

**Тема 8. Феноменологія нових медіа
(ЗК 1, СК 17, ПР1, ПР20)**

1. Технологічна конвергенція та її вплив на виробництво культурних смислів.
2. Гіпертекстуальність як новий спосіб організації знання та нелінійне мислення.
3. Інтерактивність: зміна ролі «споживача» на «просьюмера» (виробника-споживача).

**Тема 9. Віртуальна реальність та концепція симулякрів
(ЗК 1, СК 5, СК 17; ПР6, ПР18)**

1. Ж. Бодріяр: теорія симуляції та три порядки симулякрів.
2. Прецесія симулякрів: коли карта стає важливішою за територію.
3. Гіперреальність як розмивання меж між фізичним та віртуальним світами.

**Тема 10. Трансформація суб'єктності в мережевому суспільстві
(СК 16, ПР6, ПР20)**

1. Цифрова ідентичність: конструювання «Я» у профілях та аватарах.
2. Перформативність та публічність приватного життя в соціальних мережах.
3. Мережеві спільноти: нові форми соціальної солідарності та відчуження.

**Тема 11. Медіакультура в епоху алгоритмів та штучного інтелекту
(СК 17, ПР6, ПР20)**

1. Алгоритмічне курування культури: як системи рекомендацій формують смаки.
2. Феномен постправди та механізми поширення фейків у цифровому середовищі.
3. Штучний інтелект у мистецтві: проблема авторства та креативності машин.

**Тема 12. Етико-антропологічні виклики медіареальності
(СК 17; ПРН 16, ПР2, ПР4)**

1. Проблема «цифрової тілесності» та ерозія реального фізичного досвіду.
2. Медіаекологія: інформаційне перевантаження та методи захисту ментального здоров'я.
3. Майбутнє людини в умовах техно-культурної сингулярності.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні (лаборато)	самостійн а робота
МОДУЛЬ 1				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та класичні парадигми філософії культури				
Тема 1. Предмет, методи та завдання філософії культури	8	2	2	4
Тема 2. Генеза ідеї культури в історії думки	8	2	2	4
Тема 3. Морфологія та типологія культури	8	2	2	4
Тема 4. Класичні концепції культурно-історичної динаміки	9	2	2	5
Тема 5. Символічна та ігрова природа культури	14	4	4	6
Тема 6. Криза класичної культури та виникнення «масового суспільства»	12	4	3	5
Модульний контроль 1	1	–	1	–
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>				
	60	16	16	28
Змістовий модуль 2. Медіакультура та цифрова трансформація сучасної культури				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 7

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні (лаборато)	самостійн а робота
МОДУЛЬ 1				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та класичні парадигми філософії культури				
Тема 7. Становлення медіакультури як галузі філософського знання	8	2	2	4
Тема 8. Феноменологія нових медіа	10	4	2	4
Тема 9. Віртуальна реальність та концепція симулякрів	8	2	2	4
Тема 10. Трансформація суб'єктності в мережевому суспільстві	13	4	4	5
Тема 11. Медіакультура в епоху алгоритмів та Штучного Інтелекту	10	2	2	6
Тема 12. Етико-антропологічні виклики медіареальності	10	2	3	5
Модульний контроль 1	1	–	1	–
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	60	16	16	28
ВСЬОГО	120	32	32	56

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та класичні парадигми філософії культури		
1	Тема 1. Предмет, методи та завдання філософії культури	2
2	Тема 2. Генеза ідеї культури в історії думки	2
3	Тема 3. Морфологія та типологія культури	2
4	Тема 4. Класичні концепції культурно-історичної динаміки	2
5	Тема 5. Символічна та ігрова природа культури	4
6	Тема 6. Криза класичної культури та виникнення «масового суспільства»	3
Змістовий модуль 2. Медіакультура та цифрова трансформація сучасної культури		
7	Тема 7. Становлення медіакультури як галузі філософського знання	2
8	Тема 8. Феноменологія нових медіа	2
9	Тема 9. Віртуальна реальність та концепція симулякрів	2
10	Тема 10. Трансформація суб'єктності в мережевому суспільстві	4
11	Тема 11. Медіакультура в епоху алгоритмів та Штучного Інтелекту	2
12	Тема 12. Етико-антропологічні виклики медіареальності	3
РАЗОМ		30

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 8

6. Завдання для самостійної роботи

МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та класичні парадигми філософії культури		
1	Предмет, методи та завдання філософії культури 1. Співвідношення філософії культури з культурною антропологією та соціологією культури: спільне та відмінне. 2. Методологічні підходи у дослідженні культури: семіотичний, аксіологічний та діяльнісний. 3. Роль цінностей як ядра культурної системи.	4
2	Генеza ідеї культури в історії думки 1. Просвітницька концепція культури як торжества розуму та виховання людського роду	4
3	Морфологія та типологія культури 1. Матеріальна культура як об'єктивація людського духу. 2. Поняття «культурна універсалія»: що об'єднує всі людські культури незалежно від часу та місця? 3. Взаємодія субкультур та контркультур у межах домінуючої культури.	4
4	Класичні концепції культурно-історичної динаміки 1. Ідея «осьового часу» К. Ясперса як точка народження світової культури. 2. Проблема лінійності та циклічності в історичному розвитку культури. 3. Поняття «культурного вибуху» (Ю. Лотман) та механізми інновацій у культурі.	5
5	Символічна та ігрова природа культури 1. Міф, мова та мистецтво як фундаментальні форми культурного досвіду	6
6	Криза класичної культури та виникнення «масового суспільства» 1. Культуріндустрія як засіб маніпуляції свідомістю (М. Горкгаймер).	5
Змістовий модуль 2. Медіакультура та цифрова трансформація сучасної культури		
7	Тема 7. Становлення медіакультури як галузі філософського знання	4
8	Феноменологія нових медіа 1. Гіпертекстуальність як нелінійний спосіб організації знання: порівняння з книжковою культурою. 2. Соціально-культурні наслідки медіаконвергенції: розмивання меж між професійною та аматорською творчістю. 3. Естетика цифрових інтерфейсів: як дизайн середовища впливає на сприйняття інформації.	4
9	Віртуальна реальність та концепція симулякрів 1. Гіперреальність як розмивання меж між фізичним та віртуальним світами	4
10	Трансформація суб'єктності в мережевому суспільстві 1. Мережеві спільноти: нові форми соціальної солідарності та відчуження.	5
11	Медіакультура в епоху алгоритмів та Штучного Інтелекту 1. Феномен «бульбашок фільтрів» (filter bubbles): як алгоритми обмежують інтелектуальний горизонт особистості. 2. Етичні проблеми Deepfake-технологій: загроза автентичності та довіри в культурі. 3. Трансформація поняття «авторське право» в епоху нейромереж.	6
12	Етико-антропологічні виклики медіареальності 1. Концепція «цифрового детоксу» та пошук нових форм автентичності поза мережею. 2. Вплив гейміфікації на сучасні культурні практики (освіту, роботу, споживання). 3. Проблема «цифрового безсмертя»: філософський аналіз збереження особистості у віртуальному просторі.	5
РАЗОМ		56

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 9

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальні завдання є однією з форм навчального процесу, що передбачає створення умов для найповнішої реалізації творчості можливостей здобувачів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі можуть отримати в процесі вивчення курсу дисципліни, а також застосування цих знань на практиці.

Ці завдання сприяють розвитку навичок самостійної роботи, критичного мислення, покращують політичну компетенцію здобувачів. Індивідуальні завдання включають:

- підготовку письмових есе щодо питань, які вивчаються;
- підготовку усних презентацій на актуальні теми з курсу;
- розробку й предсталення індивідуальних та групових проєктів.

Індивідуальні завдання виконуються за попереднім погодженням із викладачем і враховують рівень знань здобувача.

Теми есе до дисципліни:

«Медіум є повідомленням» у 2025–2026 роках: як коротке вертикальне відео (TikTok / Reels / YouTube Shorts) змінює структуру мислення та сприйняття часу.

Гіперреальність і метавсесвіти: чи став метавсесвіт (Horizon Worlds, Decentraland, Spatial тощо) новим етапом у розвитку бодрійярівських симулякрів?

Меми як нова форма «культурного вірусу» — від теорії Річарда Докінза до ризоматичної природи мем-культури в Telegram та X (Twitter).

Цифрова рідка сучасність (З. Бауман) і конструювання «Я» в умовах перманентного самовиставлення в соціальних мережах.

Постправда та естетизація політики: роль візуальних нових медіа у формуванні політичних емоцій (приклади 2024–2026 рр.).

Алгоритмічна культура: як рекомендаційні системи (TikTok, YouTube, Spotify, Netflix) стають новим «вихователем смаку» та світогляду.

Феномен «doomscrolling» та «bed rotting» з точки зору філософії культури: симптоми цифрової меланхолії чи нова форма аскези?

Від масової культури до «пост-масової» культури: чи існує ще єдина «мейнстрім-культура» в епоху нішевих алгоритмічних стрічок?

Тіло в нових медіа: від селфі-культури до body-positive / fitspo / «heroin chic 2.0» — філософський аналіз тілесності в Instagram та TikTok.

Штучний інтелект як співавтор культури: чи можна вважати Midjourney, Suno, ChatGPT та подібні інструменти суб'єктами культурної творчості?

Платформний капіталізм і нова «релігія» — філософський аналіз концепції «attention economy» та її впливу на ціннісні орієнтири сучасної людини.

Екологічна криза та нові медіа: чи здатна «кліматична естетика» (climate aesthetics) в TikTok та Instagram реально впливати на поведінку, чи це лише черговий симулякр?

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 10

Результат навчання	Методи навчання
ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР4. Аналізувати та коментувати літературу з соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
ПР20. Доносити до аудиторії якісний перевірений медіаконтент, вільний від	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 11

Результат навчання	Методи навчання
маніпуляцій.	<ul style="list-style-type: none"> – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПР1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР4. Аналізувати та коментувати літературу з соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 12

Результат навчання	Методи контролю
сучасної філософії.	завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПР20. Донести до аудиторії якісний перевірений медіаконтент, вільний від маніпуляцій.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 13

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми здобуття вищої освіти	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	44
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	16
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
	денна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	32
Участь у дискусії	6
Виконання тестових завдань	6
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	44

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 14

виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1	20
Виконання завдань модульного контролю 2	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 15

програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1.	Аксіологія культури	Axiology of culture
2.	Артефакт	Artifact
3.	Галактика Гутенберга	Gutenberg Galaxy
4.	Гіперреальність	Hyperreality
5.	Гіпертекстуальність	Hypertextuality
6.	Глобальне село	Global village
7.	Дигіталізація	Digitalization
8.	Ехо-камера	Echo chamber
9.	Інтерактивність	Interactivity
10.	Конвергенція медіа	Media convergence
11.	Культурна ідентичність	Cultural identity
12.	Культурний код	Cultural code
13.	Культурна універсальність	Cultural universal
14.	Медіатизація	Mediatization

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 16

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
15.	Медіафілософія	Media philosophy
16.	Нові медіа	New media
17.	Постправа	Post-truth
18.	Просьюмеризм	Prosumerism
19.	Симулякр	Simulacrum
20.	Соціокультурна динаміка	Sociocultural dynamics
21.	Технологічний детермінізм	Technological determinism
22.	Цифрова антропологія	Digital anthropology

12. Рекомендована література

Основна література

- Безкурска О. *Трансформація візуальної культури в умовах нових медіа*. Культурологічна думка. 2022. № 21. С. 78–85.
- Бойченко М. *Медіафілософія у системі сучасного філософського знання*. Філософська думка. 2022. № 3. С. 14–28.
- Гомілко О. *Цифрова тілесність: нові виклики для філософської антропології*. Антропологічні виміри філософських досліджень. 2023. Вип. 23. С. 45–56.
- Єрмоленко А. М. *Практична філософія та етика в добу Просвітництва*. Київ : Наукова думка, 2021. 320 с.
- Зубофф Ш. *Епоха наглядового капіталу: Битва за майбутнє людства на новій межі влади*. Київ : Наш Формат, 2022. 600 с.
- Кассірер Е. *Філософія Просвітництва*. Київ : Дух і Літера, 2021. 432 с.
- Кораблева Н. *Медіакультура цифрового суспільства: аксіологічний вимір*. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Філософія. Філософські перипетії». 2024. Вип. 68. С. 112–119.
- Кремень В. Г. (ред.). *Філософія: Підручник для вищої школи*. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 540 с.
- Личкова В. *Естетика медіакультури: від симулякрів до метамодерну*. Мистецтвознавчі записки. 2023. Вип. 43. С. 15–22.
- Нагірняк А. *Людина в цифровому світі: антропологічний вимір*. Львів : Видавництво УКУ, 2023. 216 с.
- Онищенко О. *Інформаційна культура та медіаграмотність як відповідь на виклики глобалізації*. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. № 2. С. 3–9.
- Прокопенко В. *Філософія екрана: від кінематографа до інтерфейсу*. Сентинелі. 2021. Т. 40, № 2. С. 88–102.
- Савченко Г. *Розвиток критичного мислення в контексті сучасної медіакультури*. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2025. Вип. 42. С. 54–61.

Статті з медіафілософії:

- Тихомирова Є. *Соціальні мережі як простір формування нової медіакультури особистості*. Соціогуманітарні проблеми сучасності. 2022. № 15. С. 102–110.
- Чайка В. *Феномен постправа в сучасній медіакультурі: етико-філософський аналіз*. Гілея: науковий вісник. 2023. Вип. 182. С. 34–40.
- Шевченко В. *Візуальний контент у нових медіа: культурні коди та смисли*. Журналістика та медіакультура в епоху цифровізації. 2023. № 4. С. 22–30.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/033.00.1/Б- ОК31-1-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 17

Допоміжна література

1. Floridi L. *The Ethics of Artificial Intelligence: Principles, Challenges, and Opportunities*. Oxford University Press, 2023. 320 p.
2. Fuchs C. *Social Media: A Critical Introduction*. Sage Publications, 2024. 456 p.
3. Han Byung-Chul. *Non-things: Upheaval in the Lifeworld*. Polity Press, 2022. 120 p.
4. Miller V. *Understanding Digital Culture*. Sage Publications, 2021. 312 p.
5. Баумейстер А. О. *Вступ до філософських студій. Том 2: Метафізика*. Київ : Дух і Літера, 2017. 256 с.
6. Гомілко О. *Культура як філософська проблема*. Київ : Наукова думка, 2019. 240 с.
7. Йоас Г. *Виникнення цінностей* / пер. з нім. А. Єрмоленка. Київ : Дух і Літера, 2020. 320 с.
8. Маклюєн М. *Розуміння медіа: зовнішні розширення людини* / пер. з англ. Т. Цимбала. Київ : Ніка-Центр, 2016. 404 с.
9. Рикьор П. *Навколо політики* / пер. з фр. Київ : Дух і Літера, 2021. (Важливо для аналізу ідеології та утопії в культурі).
10. Слотердаjk П. *Критичний розум* / пер. з нім. Київ : Темпора, 2022.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. **Stanford Encyclopedia of Philosophy**. <https://plato.stanford.edu/>
2. **Internet Encyclopedia of Philosophy** . <https://iep.utm.edu/>
3. **Електронна бібліотека Інституту філософії ім. Г. Сковороди НАН України**. <https://philosophy.ua/>
4. **Open Access Publishing in European Networks (OAPEN)**. . <https://www.oapen.org/>
5. **Cultural Studies Journal** . <https://www.tandfonline.com/journals/rcus20>
6. **Journal of Digital Culture & Society** . <https://www.transcript-publishing.com/series/digital-culture-society/>
7. **Sententiae**. <https://sententiae.vntu.edu.ua/>
8. **The Berkman Klein Center for Internet & Society (Harvard University)**. <https://cyber.harvard.edu/>
9. **MIT Center for Civic Media**.. <https://civic.mit.edu/>
10. **Center for Humane Technology**. (проект Трістана Гарріса). <https://www.humanetech.com/>